

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Кащена Н.Б., д-р екон. наук, проф.

Богомаз О.П., аспірант

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Військові дії на території України спричинили дестабілізацію кожної з ланок економічної системи держави та стали найбільш руйнівним чинником для підприємництва. Проте державна підтримка та допомога Європейських держав дозволили відновити та зберегти діяльність суб'єктів господарювання, обґрунтувати програми повоєнного відновлення та окреслити стратегічні орієнтири досягнення цілей сталого розвитку.

За даними другого щорічного експертного дослідження рівня інтеграції Цілей сталого розвитку ООН у стратегію бізнесу та стратегію розвитку України – Індексу сталого розвитку [1], що провела Європейська Бізнес Асоціація, під час війни 96% бізнесів продовжують орієнтуватися на Цілі сталого розвитку у своїй діяльності, що відповідає рівню 2021 року, та 89% здійснюють фінансування проєктів зі сталого розвитку, в той час як у 2021 році цей показник дорівнював 96%. При цьому констатується зростання відносно 2021 року розмірів інвестицій на проєкти сталого розвитку, зокрема – збільшення в 20 разів кількості респондентів з бюджетами понад 100 млн гривень та зменшення (втричі) кількості тих, які витрачають на проєкти сталого розвитку менше ніж 500 тисяч гривень щорічно.

Стимулами для покращення прогресу в реалізації Цілей сталого розвитку підприємствами, безумовно, є гранти та цільова безповоротна допомога міжнародних організацій, підтримка (фінансова, організаційна, консультативно-інформаційна) інноваційних проєктів, податкові пільги, та регуляторні зміни (у тому числі скорочення бюрократичних процедур та тимчасовий мораторій на посилення контролю та підвищення стандартів).

Попри складність і обмеженість діяльності навіть умовах воєнного стану стратегічними орієнтирами для забезпечення сталого розвитку підприємств в будь-якій сфері бізнесу є: інновації; диверсифікація продуктів і послуг; розвиток інтернет-присутності; зниження витрат; експорт продукції чи послуг; співпраця з іншими підприємствами; короткострокове та довгострокове планування; дотримання правових норм і регуляцій.

Інноваційна складова є надзвичайно важливою для досягнення сталого розвитку підприємства. Інновації сприяють покращенню продуктів, процесів, технологій та методів управлінських впливів, що в свою чергу допомагає підприємству зберігати конкурентну перевагу, зменшувати вплив на довкілля, підвищувати ефективність та здійснювати соціально відповідальну діяльність.

Імперативами інноваційної складової сталого розвитку підприємства є:

- продуктові інновації (розробка нових продуктів або покращення існуючих продуктів, які ефективніші, екологічно безпечніші або відповідають новим потребам споживачів, що дозволяє підприємству розширювати ринки збуту і збільшувати доходи);

- процесні інновації (впровадження нових методів, технологій та процесів, які зменшують споживання ресурсів, підвищують продуктивність і призводять до зменшення викидів та відходів, що дозволяє підприємству знизити вартість виробництва та зменшити негативний вплив на довкілля);

- інновації в управлінні (впровадження нових підходів до управління, таких як цифрові системи управління, засоби аналізу великих даних та автоматизація бізнес-процесів, що дозволяє підприємству бути більш адаптивним, реагувати на зміни в середовищі та збільшувати продуктивність);

- соціальні інновації (розробка нових способів взаємодії зі співробітниками, споживачами та спільнотами, зокрема в сфері корпоративної соціальної відповідальності (CSR) та розвитку участі спільноти, що дозволяє покращити репутацію підприємства та сприяти сталому розвитку спільнот.);

- глобальна інтеграція (розширення міжнародної присутності та взаємодії з міжнародними партнерами та ринками для обміну інноваціями та розширення можливостей).

Отже, в умовах воєнного стану драйвером досягнення цілей сталого розвитку є інновації. Вони дозволяють підприємству адаптуватися до змін в економічному, соціальному та екологічному середовищі, сприяють збереженню ресурсів та покращенню якості життя. Важливо мати чітку стратегію інновацій та вдосконалювати її на протязі часу, щоб досягти сталого розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Війна не змусила бізнес відмовитись від принципів сталого розвитку, – дослідження ЕВА. URL: <https://eba.com.ua/vijna-ne-zmusyla-biznes-vidmovytys-vid-pryntsypiv-stalogo-rozvytku-doslidzhennya-eva/>.